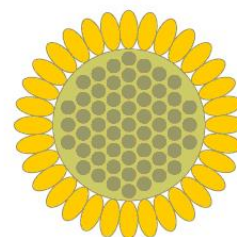

Tillsyn enskilda avlopp i Nynäshamns kommun

– Resultat av tillsyn 2015

RAPPORT

LANDSBYGD

**SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND**

136 81 Haninge
BESÖKSADRESS
Rudsjöterrassen 5
TELEFON 08-606 93 00
FAX 08-606 93 01
E-POST
miljokontoret@smohf.se
www.smohf.se

2016-06-07

Maria Högqvist

1 Inledning

1:1 Bakgrund

Alla kommuner har ett ansvar att genomföra åtgärder för att klara de miljökvalitetsnormer som fastställts för olika vattenförekomster. Förutom miljökvalitetsnormer finns även nationella och regionala miljömål. Enskilda avlopp berörs av ett flertal miljömål så som *Ingen övergödning*, *Grundvatten av god kvalitet*, *Hav i balans*, *levande kust och skärgård*, *Levande sjöar och vattendrag*. Enligt EUs ramdirektiv för vatten så ska kommuner utföra åtgärder så de enskilda avloppen i mindre grad bidrar till övergödningen i Östersjön.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund är Nynäshamn, Haninge och Tyresö kommuners miljökontor. Som myndighet arbetar vi med tillsyn och ärendehandläggning inom miljölagstiftningen, där enskilda avlopp är en del.

Enskilda avloppsanordningar med dålig reningskapacitet kan vara en risk för människors hälsa om bakterier når grundvattnet. De avlopp som har dålig reningsförmåga riskerar även att förorena ytvatten samt orsaka övergödning genom att för stora mängder av näringsämnen så som kväve och fosfor rinner ut. Dessa näringsämnen bidrar bland annat till algbloomning i Östersjön. Avloppsvatten innehåller även syreförbrukande ämnen, som kan bidra till syrebrist i sjöar, hav och vattendrag. För att värna om grundvattnet och ytvattnet samt minska risk för människors hälsa är det viktigt med avlopp som har bra reningsförmåga.

Förbundet inspekterar under perioden 2015-2019 ca 2000 enskilda avlopp i Nynäshamns kommun. Bakgrunden till tillsynen är att Nynäshamns kommun under 2013 har beslutat om en VA-plan för kommunen. Där framgår det att det finns ca 4700 fastigheter som inte har kommunalt VA i dagsläget. Av dessa kommer 2500 fastigheter under 2017-2030 att få kommunalt avlopp. Resterade fastigheter kommer fortsatt att ha enskilt avlopp. Det är dessa, resterande fastigheter, som förbundet kommer att bedriva tillsyn på.

1:2 Syfte och mål

Syftet med tillsynen är att se om de befintliga avloppen uppfyller dagens miljökrav. Gör de inte det behöver de åtgärdas så att kraven uppfylls.

Målet är minska risken att smittämnen når kringliggande vattenbrunnar eller badvikar samt att minska tillförseln av näringsämnen som medverkar till övergödning av vattendrag och kustvatten.

Målsättningen är att inspektera ca 2000 enskilda avlopp under perioden 2015-2019 i Nynäshamns kommun.

2. Metod

Ett urval har gjorts av vilka fastigheter som ska ingå i tillsynen 2015. Innan tillsynen exkluderade vi fastigheter som

- är obebyggda
- har nya avloppsanordningar, < 5år
- har minireningsverk
- ingår i gemensamhetsanläggningar

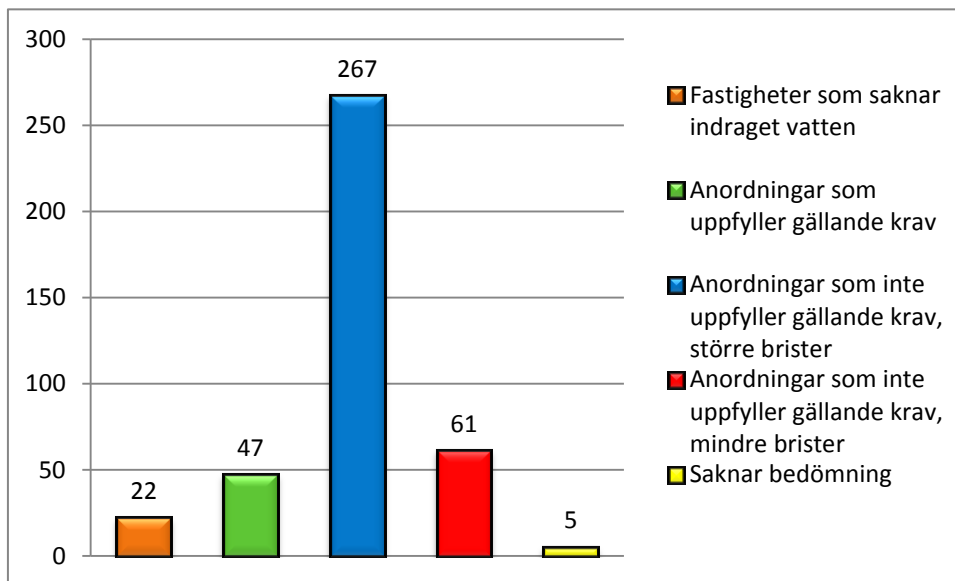
- har kommunalt vatten och avlopp
- kommer att få kommunalt vatten och avlopp

Innan tillsynen har förbundet i början av året skickat ut informationsbrev till samtliga fastighetsägare som har omfattats av tillsyn. I brevet har vi bland annat informerat om bakgrunden till tillsynen samt hur den går till. I samband med informationsbrevet har vi även skickat ut en enkät där fastighetsägarna har fått lämna information om sin avloppsanordning samt dricksvattenförsörjning mm. Berörda fastighetsägare har även fått möjlighet att delta på informationsmöten om tillsynen.

Tillsynsbesök utfördes under maj och juni månad. Efter tillsynen har varje fastighetsägare fått ett beslut eller skrivelse med resultatet från tillsynen och en bedömning av avloppsanordningens funktion. För de avloppsanordningar som haft brister har fastighetsägaren fått ett beslut där det framgår vilka åtgärder som krävs inom en viss åtgärdstid.

3. Resultat

Under 2015 ingick enskilda avlopp i områdena Västra och Östra Styran, Fällnäsvisken, Rangsta och Grimsta. Svarefrekvensen för enkäter var 75 %. Enkätsvaren har varit till god hjälp under tillsynen. Totalt inspekterades 380 avloppsanordningar samt 22 fastigheter som saknar indraget vatten under perioden maj till och med juni. Resultat av tillsynen framgår av figur 1.

Figur 1. Resultatet av tillsyn 2015, totalt

Tillsynen visade att 22 stycken fastigheter saknar indraget vatten, vilket innebär att inget krav på att det ska finnas ett enskilt avlopp ställs. 5 stycken avloppsanordningar saknar bedömning, för dessa krävs kompletterande handlingar alternativt återbesök innan slutgiltig bedömning kan ske.

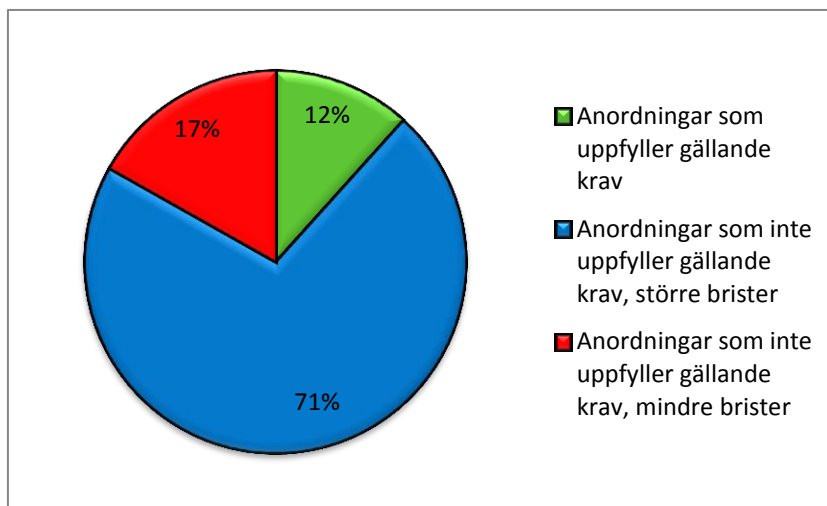
Av de totalt 375 avloppsanordningar som fått en bedömning är det 47 stycken (13 %) som förbundet bedömde fungerar som avsett vad gäller reningsförmåga, dvs. uppfyller gällande krav. 328 stycken (87 %) avloppsanordningar bedömde förbundet inte uppnår fullgod reningsförmåga, dvs. uppfyller inte gällande krav. Av de avloppsanordningar

som inte uppfyller gällande krav har en indelning gjorts i vilka som har större respektive mindre brister. För de med större brister krävs att delar eller hela avloppsanordningen byts ut, medan det för de med mindre brister krävs mindre åtgärder, som t.ex. spolning av infiltrationsbädden eller installation av överfyllnadslarm/nivåalarm till den slutna tanken.

Vanligt förekommande brister var exempelvis att det saknas efterföljande rening, det är vatten i luftningsröret till den efterföljande reningen eller att det är slam i sista kammaren i slamavskiljaren.

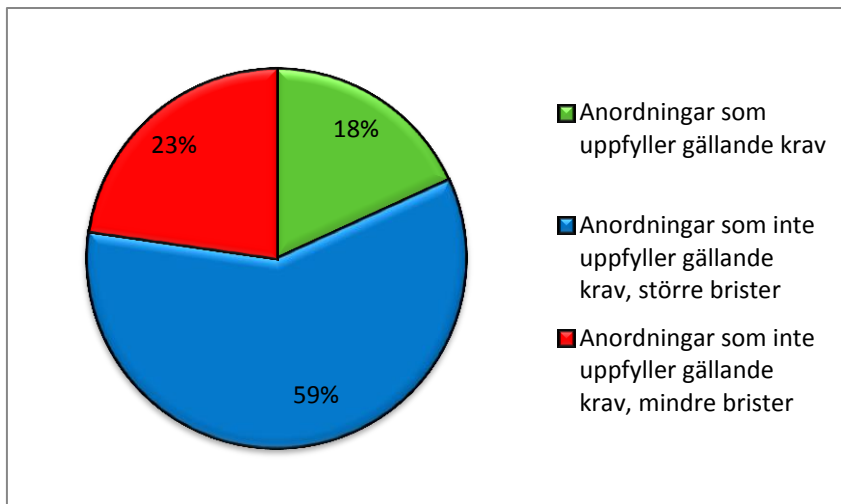
Av totalt inspekterade avloppsanordningar som fått en bedömning bestod majoriteten, 291 stycken, av avloppsanordningar för WC- och BDT-vatten med markbaserad rening (t.ex. infiltration). 44 stycken bestod av avloppsanordningar för WC- och BDT-vatten med slutna tank för WC och 40 stycken bestod av avloppsanordningar för enbart BDT-vatten.

Bland avloppsanordningar för WC- och BDT-vatten med markbaserad rening (t.ex. infiltration) uppfyllde 34 stycken (12 %) gällande krav, se figur 2. 257 stycken (88 %) avloppsanordningar uppfyllde inte gällande krav, se figur 2.

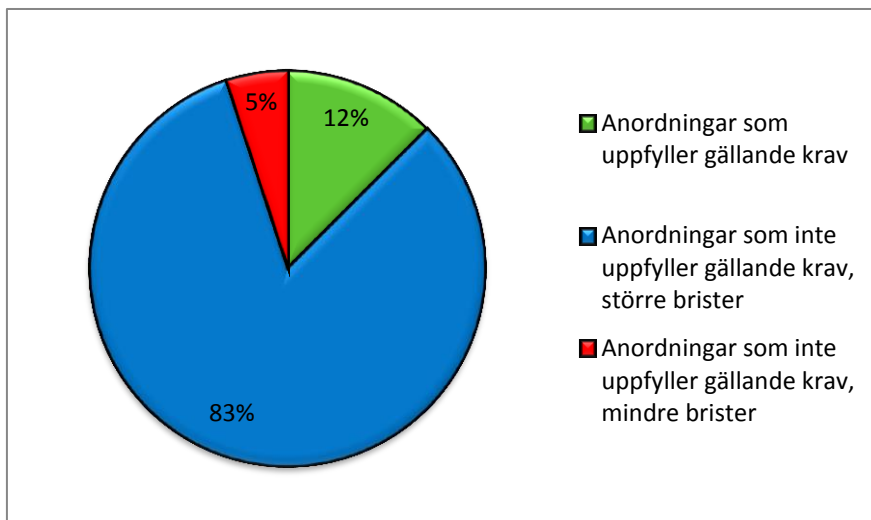
Figur 2. Resultatet av tillsyn, avloppsanordningar för WC- och BDT-vatten (markbaserad rening)

Bland avloppsanordningar för WC- och BDT-vatten med slutna tank för WC uppfyllde 8 stycken (18 %) gällande krav, se figur 3. 36 stycken (82 %) avloppsanordningar uppfyllde inte gällande krav, se figur 3.

Figur 3. Resultatet av tillsyn, avloppsanordningar för WC- och BDT-vatten med sluten tank för WC

Bland avloppsanordningar för enbart BDT-vatten, uppfyllde 5 stycken (12 %) gällande krav, se figur 4. 35 stycken (88 %) avloppsanordningar uppfyllde inte gällande krav, se figur 4.

Figur 4. Resultatet av tillsyn, avloppsanordningar för enbart BDT-vatten

4. Slutsats

Resultatet av tillsynen, att 87 % av de avloppsanordningar vi har inspekterat inte uppfyller gällande krav, är likvärdigt med resultat från motsvarande tillsyn av enskilda avlopp i Haninge kommun. Orsaken till den höga siffran tror vi beror på att det tidigare inte har bedrivits någon omfattande tillsyn av enskilda avloppen i de aktuella områdena. Det har inneburit att många avloppsanordningar inte uppfyller gällande krav. Vi kan även konstatera att många fastighetsägare inte är insatta i funktion och skötsel av sin avloppsanordning.

Cirka en fjärdedel av fastigheterna hade enbart slamavskiljare utan efterföljande rening, vilket innebär en stor risk för olägenhet för människors hälsa och miljön. Framför allt i

de fall då både WC- och BDT-vatten är anslutet. Detta eftersom WC- och BDT-vatten som endast genomgått slamavskiljning innehåller mycket kväve, fosfor, syreförbrukande ämnen samt bakterier.

5. Uppföljning

Förbundet följer upp de fastigheter där förbättring av avloppsanordningen inte har skett inom utsatt åtgärdstid. Vi skickar påminnelser alternativt beslutar med vite om att fastighetsägarna ska utföra åtgärder.